

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

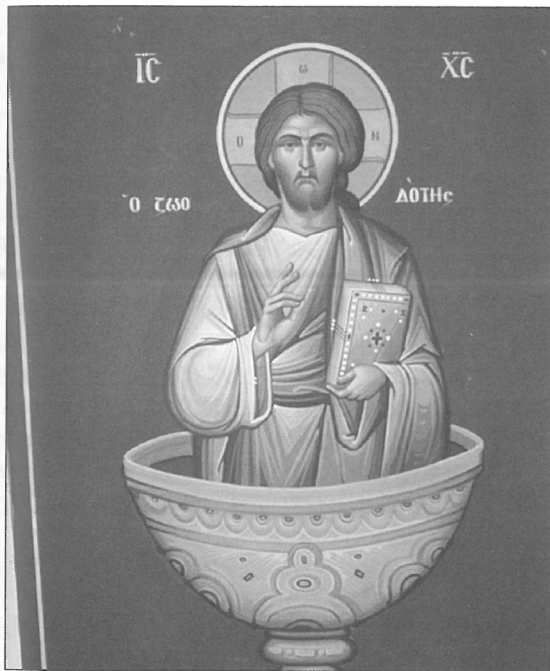
Ύδωρ Το Ζων

► Του Θ. Μαυρομούστακου

Αναπληρωτής Καθηγητής Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών Απόφοιτος Θεολογικής
Σχολής Αθηνών

«πας ο πίνων εκ του ύδατος τούτου διψήσει
πάλιν ος δ' αν πίνη εκ του ύδατος ου εγώ δώσω
αυτώ, ου μη διψήσει εις τον αιώνα, αλλά το
ύδωρ ο δώσω αυτώ γενήσεται εν αυτώ πηγή
ύδατος αλλομένου εις ζωήν αιώνιον».

(Ιωάννη δ:14)

Το νερό είναι ένα από τα πολυτιμότερα αγαθά της φύσης. Γι' αυτό αποτελεί σύμβολο στην Ορθόδοξη Πίστη μας και σε άλλες θρησκείες. Για το βάπτισμα στην Ορθόδοξη Πίστη μας χρησιμοποιείται νερό, ενώ ο εξαγνισμός με νερό είναι συνήθεια την οποίαν είχαν και οι Αρχαίοι Έλληνες αλλά και άλλες θρησκείες όπως ο Ισλαμισμός.

Ο άνθρωπος στην Ελληνική Θρησκεία δεν μπορούσε να μην δώσει μυστηριακή ύπαρξη στο νερό, το κύριο αγαθό της ανθρώπινης ύπαρξης. Ο Θεός Δίας, βασιλεύς των Θεών έστελνε τους κεραυνούς και τη βροχή στους ανθρώπους για να ποτίσουν τα σπαρτά και να αδράξουν από τις πηγές και τα πηγάδια πόσιμο ύδωρ.

Ο Ποσειδώνας και οι Τρίτωνες.
Πλατεία Τρέβης στην Ρώμη.

Οι πηγές και τα ποτάμια έκρυσαν θεϊκές υπάρξεις. Πίσω από την ομορφιά, τη χαρά και την προσφορά της φύσης και των δώρων της κρύβονται μυστικές θεϊκές οντότητες. Ας δούμε ενδεικτικά πρώτα κάποιους συμβολισμούς στην Αγία Γραφή και μετά αναλυτικότερα.

Η δύναμη του νερού είναι διάχυτη στα εδάφια της Παλαιάς Διαθήκης. Ο Θεός το χρησιμοποιεί ως παιδευτικό μέσο με τον Κατακλυσμό. Οι βροχές γίνονται τόσες πολλές που εξαφανίζουν το ανθρωπινό είδος εκτός από το δίκαιο Νώε και την οικογένειά του. Το νερό αποτελεί εξαγνιστικό υλικό για την κάθαρση της ψυχής. Η αξία του νερού φαίνεται όταν ο Μωϋσής τιμωρεί τον Αιγύπτιο Φαραώ γιατί δεν δίνει την ελευθερία στους Ισραηλίτες. Με τη βοήθεια του Θεού μετατρέπει το νερό σε αίμα. Οι Αιγύπτιοι αναγκάζονται να προσφύγουν στα πηγάδια. Ο Μωϋσής καταφέρνει να τους* απελευθερώσει αφού τους περνά από ερημικούς τόπους όπου το νερό είναι λειψό. Οι Ισραηλίτες θυμούνται τους Αιγυπτίους και ξεχνούν την κακοπέρασή τους. Ζητούν να ξαναπάνε πίσω γιατί χωρίς νερό δεν μπορούν να ζήσουν. Ξεχνούν πως πέρασαν θαυματουργικά την ερυθρά θάλασσα και πως ο Θεός έδωσε τόσες τιμωρίες στους Αιγυπτίους για να τους απελευθερώσει. Το νερό είναι πιο πάνω από όλα αυτά!

Στην Καινή Διαθήκη ο συμβολισμός του νερού γίνεται πιο αισθητός. Ο Χριστός βαπτίζεται στον Ιορδάνη και σε συνέχεια οι πιστοί του κάνουν το ίδιο για να ►

Μωσαϊκό όπου δείχνεται ο κατακλυσμός στην Catellina Palatina, Palermo Ιταλίας.

λάβουν την ιδιότητα του Χριστιανού. Να εξαγνισθούν από τις αμαρτίες που επιφέρει ο πονηρός. Το νερό ως εξαγνιστικό υλικό το βρίσκουμε στις εκκλησίες του Βυζαντίου. Πριν την είσοδο στις εκκλησίες υπάρχει βρύση στην οποία είναι γραμμένη η καρκινική γραφή «Νίψον Ανομήματα Μη Μόναν Όψιν» Να νίβεις δηλαδή τις αμαρτίες σου και όχι μόνο το πρόσωπο σου πριν μπεις στον Ιερό Ναό. Ο Χριστός στο πηγάδι όπου συναντά τη Σαμαρείτιδα εκφράζει ότι αποτελεί το «ύδωρ το ζων» όπου όποιος πίνει δεν ξαναδιψά. Υπάρχει σωματική και πνευματική δίψα. Η δεύτερη είναι ανώτερη γιατί οδηγεί στην «αθάνατο ζωή». Ας θυμηθούμε επίσης τον Πιλάτο. Με νερό ήθελε να εξαγνισθεί. Ο Χριστός έπλυνε τα πόδια των μαθητών του με νερό στον Μυστικό Δείπνο και πριν οδηγηθεί για να Σταυρωθεί.

Βρύση έξω από το μοναστήρι του Αγίου Αγάθωνος, Ελλάδα.

Μετά από αυτή την εισαγωγή, ας δούμε αναλυτικότερα τους συμβολισμούς που αναφέρονται στο νερό και προκύπτουν από την Βίβλο **Παροιμίες και Συμβολισμοί**

Στην Παλαιά Διαθήκη υπάρχει πληθώρα εδαφίων τα οποία εκφράζουν συμβολισμούς και ιδιότητες του νερού.

- Ο (δίκαιος άνθρωπος) μοιάζει με δέντρο φτεμένο εκεί που χύνονται τα νερά και το οποίο θα δώσει τον καρπό του στην κατάλληλη εποχή και τα φύλλα του δεν θα πέσουν κάτω. Έτσι όλα όσα πράττει θα πετυχαίνουν (Ψαλμοί 1:3).
- Η φωνή Κυρίου αντηχεί στα φορτισμένα με νερό σύννεφα, ο Θεός της δόξας βρόντησε. Ο Κύριος υψώθηκε πάνω από τα άφθονα νερά, που περικλείονται στα νέφη (Ψαλμοί 28:3).
- Συγκεντρώνει ο Κύριος τα νερά της θάλασσας σαν σε ασκή. Αυτός θέτει τα νερά των ωκεανών στις απέραντες αβύσσους και τα ασφαρίζει σαν τους θησαυρούς μέσα στα θησαυροφυλάκια (Ψαλμοί 32:7).
- Οι άδικοι και αμαρτωλοί θα εξαφανιστούν σαν το νερό που τρέχει με ταχύτητα (Ψαλμοί 57:8).
- Σώσε με Θεέ μου γιατί τα κύματα των θλίψεων κατέκλυσαν τη ψυχή μου. Βυθίστηκα σε βαθύ βόρβορο που δεν έχει στερεά βάση. Έφτασα στα βάθη της θάλασσας και καταιγίδα μεγάλη με βύθισε μέσα εντελώς (Ψαλμοί 68:1-2).
- Ψωμί τους έδωσες από τον ουρανό για να χορτάσουνε την πείνα τους, κι από το βράχο έβγαλες νερό να ξεδιψάσουν (Νεεμίας 9:15).
- Τα κλεμένα νερά είναι γλυκά και το ψωμί που τρώγεται κρυφά είναι ευχάριστο. Μα αυτοί δεν ξέρουν ότι είν' εκεί ο θάνατος και ότι οι καλεσμένοι της πάνε στα βάθη του άδη (Παροιμίες 9:16-17).
- Κάλιο ξεροκόμματο ψωμί και με ηρεμία, παρά ένα σπιτί με ψητά γεμάτο, και διχόνοια (Παροιμίες 17:1).
- Τα λόγια του σοφού είναι βαθιά νερά, πηγή σοφίας, χείμαρρος που πλημμυρίζει (Παροιμίες 18:4).
- Οι σκέψεις στην καρδιά του ανθρώπου σαν τα βαθιά είναι νερά, μα ο άνθρωπος ο συνετός ξέρει απ' αυτές ν' αντλήσει (Παροιμίες 20:5).
- Είναι η καρδιά του βασιλιά στο χέρι του Κυρίου. σαν των νερών τα ρεύματα τη στρέφει όπου θέλει (Παροιμίες 21:1).
- Περνούσα απ' το χωράφι του τεμπέλη κι' από το αμπέλι του ανοήτου. Και να που αυτού είχαν φυτρώσει αγκάθια, τσουκνίδες που είχαν σκεπάσει την επιφάνεια κι η πέτρινη του μάντρα είχε γκρεμιστεί. Είδα λοιπόν και σκέφτηκα, είδα και πήρα μάθημα. Λίγος ύπνος, λίγη νύστα, λίγο τα χέρια να σταυρώσεις για ν' αναπαυτείς, και θα 'ρθει η φτώχεια ξαφνικά σαν το ληστή, και η στέρηση σαν αντίρας οπλισμένος (Παροιμίες 24:30-34).

- Καθώς το δροσερό νερό σ' άνθρωπο διψασμένο, έτσι κι η είδηση η καλή από μακρινή χώρα (Παροιμίες 25:25).
- Σαν τη θολή πηγή, τη μολυσμένη βρύση ο δίκαιος που ενδίδει μπροστά στον ασεβή (Παροιμίες 25:26).
- Όπως είναι αταίριαστο χιόνι το καλοκαίρι, βροχή στο θερισμό, το ίδιο αταίριαση είναι και η τιμή στον άμυσλο (Παροιμίες 26:1).
- Όπως μέσα στο νερό το πρόσωπο του ανθρώπου αντανακλάται έτσι και στον καθρέπτη της καρδιάς του αντανακλάται ο ίδιος του ο εαυτός (Παροιμίες 27: 19).
- Υπάρχουν τρία πράγματα που δε χορταίνουν ποτέ, μάλιστα τέσσερα που δε λένε ποτέ τους φτάνει: Ο Άδης, η στείρα μήτρα, η γη που δε χορταίνει το νερό κι η φωτιά που με τίποτα δεν ικανοποιείται (Παροιμίες 30:16).
- Πηγή κήπου και φρέαρ ύδατος ζώντος και ριζοῦντος (αναβρύζοντος) από του Λιβάνου (Άσμα 4:15).
- Ύδωρ πολύ ου δυνήσεται σβέσαι την αγάπην, και ποταμοί ου συγκλύσουσιν αυτήν δηλαδή πλήθος νερά να σβήσουν την αγάπη δεν μπορούν κι ούτε μπορούν ποτάμια να την πνίξουν (Άσμα 8:7).
- Ο πλούτος ομοιάζει με πλοίο που διασχίζει την τρικυμισμένη θάλασσα που δεν μπορεί κανείς να βρει τα ίχνη του, να βρει το δρόμο της καρίνας μέσα στα κύματα (Σοφία Σολομώντος 5:10).
- Τα οργισμένα κύματα της θάλασσας και σαν ποτάμια απότομα που πλημμυρίζουν θα πέσουν πάνω στον ασεβή η οργή του θεού (Σοφία Σολομώντος 5:22).
- Στ' αμπέλια τούς δε θα γυρίσει πια κανείς. Όπως το χιόνι ο καύσωνας θα λιώνει και το ρουφάει η ξεραμένη γη, έτσι κι ο Άδης καταπίνει αυτόν που αμάρτησε (Ιώβ 24: 18-19).
- Ο ευσεβής ομοιάζει «ως το ξύλον το πεφυτεμένον παρά τας διεξόδους των υδάτων (Ψαλμοί 1:3).
- Σαν το νερό παρέλυσσα, τσακίστηκαν όλα τα κόκαλά μου (Ψαλμοί 21:15).
- Διήλθομεν δια πυρός και ύδατος και εξήγαγες ημάς εις αναψυχήν (Ιώβ, 65:12).
- Λέγει ο Σολομώντας: «Σκέφτηκα να δοκιμάσω την ευχαρίστηση του κρασιού και να ζήσω όπως οι ανόητοι αλλά παραμένοντας κύριος του εαυτού μου. Ήθελα να εξακριβώσω τι είναι το καλύτερο που πρέπει να κάνουν οι άνθρωποι όσο ζουν πάνω στη γη. Κατασκεύασα μεγάλα έργα, έχτισα για τον εαυτό μου σπίτια και φύτεψα αμπέλια, έφτιαξα κήπους και φυτείες με όλων των ειδών τα οπωροφόρα δέντρα. Κατασκεύασα δεξαμενές νερού για να ποτίζω τα δέντρα του άλσους.» Συνεχίζει με άλλες κατακτήσεις που έκανε και στο τέλος λέγει: « Αλλά όταν παρατήρησα τα όσα είχα δημιουργήσει και πόσο σκληρά είχα εργαστεί, κατέληξα πως όλα αυτά είναι

επίσης ματαιοπονιά και χίμαιρες. Δεν ωφελούν σε τίποτα εδώ στη γη (Εκκλησιαστής 2:1-11).

Ας δούμε μερικές φράσεις που φαντάζουν παροιμακές και συμβολικές από τον Ησαΐα.

*Ανώφελη επίθεση των εθνών
Αλίμονο! Βοή πλήθους λαών!
Βουίζουνε σαν τη βουή της θάλασσας.
θόρυβος των εθνών,
βρονχιούνται σαν μανιασμένα κύματα.
Τα έθνη μουνγκρίζουν*

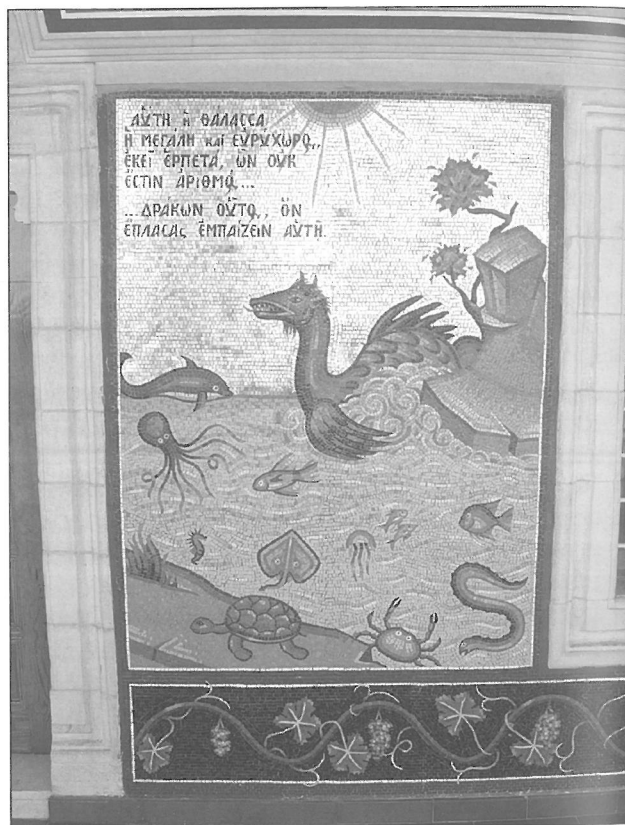
σαν το μούγκρισμα των ωκεανών (17:12-14).

- Και θα βλαστήσουνε σαν χόρτο καλοποτισμένο, καθώς οι πιές πλάι σε τρεχούμενα νερά (44:4)
- Προσφορά ελέους από τον Κύριο (55:1). Ελάτε όλοι όσοι διψάτε, εδώ είναι το νερό! Ακόμα κι όταν χρήματα δεν έχετε, ελάτε. Αγοράστε και φάτε! Ελάτε! Κρασί και γάλα αγοράστε δίχως χρήματα και δίχως πληρωμή. Γιατί ξεδεύετε χρήματα για πράγματα που δεν σας θρέφουν κα το μισθό του κόπου σας τον σπαταλάτε για κάτι που δε σας χορταίνει; Υπακούστε σ' εμένα και θα φάτε ό,τι καλύτερο και θα ευχαριστηθείτε την εκλεκτή τροφή. Ανοίξτε τ' αυτιά σας κι ελάτε σ' εμένα. ακούστε με, για να βρείτε τη ζωή.
- Διπλή αμαρτία έκανε ο λαός μου: Εμένα εγκατέλειψαν, πηγή τρεχούμενου νερού, και σκάψαν να 'χουνε δεξαμενές ρωγμές γεμάτες, που δεν μπορούν να συγκρατήσουν το νερό (2:13).
- Απειλή Κυρίου για την καταστροφή της Ιερουσαλήμ (6:6-7). Ο ίδιος ο Κύριος του σύμπαντος προστάζει τους εχθρούς: "Κόψτε δέντρα κι υψώστε ανάχωμα ενάντια στην Ιερουσαλήμ. αυτή την πόλη θα την τιμωρήσω, γιατί μονάχα καταπίεση υπάρχει εκεί. Σαν την πηγή που αναβλύζει τα νερά της, έσ κι αυτή αναβλύζει την κακία της. Βίας κραυγές και καταπίεσης ακούγονται σ' αυτήν. μπροστά σα μάτια μου οι άνθρωποι βασανίζονται και υποφέρουν.
- Ο Κύριος μας πότισε νερό δηλητηριασμένο (λόγω της αμαρτίας των Ισραηλιτών) (8:14 και 9:14). Ακολουθούν μερικά εδάφια από τον Ιερεμία.
- Να πως παρομοιάζει τη θλίψη του ο Ιερεμίας (8:23)! Μακάρι βρύση δακρύων να 'ταν τα μάτια μου, να ήταν το κεφάλι μου πηγάδι με νερό, μέρα και νύχτα για να κλαίω τους σκοτωμένους του λαού μου!
- Ας έρθουν γρήγορα και θρήνο ας αρχίσουνε για μας, να τρέψουν δάκρυα απ' τα μάτια μας, νερό από τα βλέφαρά μας (9:17).
- Ο Ιερεμίας παραπονείται στον Θεό (15:18). Στηρίζω τις ελπίδες μου σ' εσένα, αλλά εσύ με απογοητεύεις, όπως ο χείμαρρος που του στερεύουν τα νερά το καλοκαίρι.
- Ο λαός του Ισραήλ λησμόνησε τον Κύριο και έκανε ➡

ανήκουστα πράγματα....

Μπορεί να εξαφανιστεί το χιόνι απ' του Λιβάνου τις άγριες κι απόκρημνες κορυφές; Μπορούνε τα βαθιά ποτάμια να στερέψουν, που φέρνουν από μακριά κρύα, τρεχούμενα νερά; Κι όμως εμένα με ξέχασε ο λαός μου (18:14).

- Ο Ιερεμίας ρίχτηκε σε δεξαμενή χωρίς νερό, αλλά που περιείχε λάσπη (38:6)
- Διακηρύσσει ο Κύριος κατά των Φιλισταίων (47:2). Νερά έρχονται από το βορρά και θα γίνουνε σαν το ξέχειλο ποτάμι. Τη χώρα θα τη σκεπάσουν, τους κατοίκους κι όλα όσα βρίσκονται σ' αυτές τις πολιτείες. Περίπου τα ίδια λέει για την Αίγυπτο (46:7).
- Καταστροφή Βαβυλώνας (51:55). Τα κύματα των εκθρών ξεσπούν απάνω της. ο ήχος τους ακούγεται σαν θόρυβος από πολλά νερά.
- Συνεχίζουμε με τους Θρήνους του Ιερεμιά. Γι' αυτό εγώ κλαίω, τα μάτια δάκρυα πλημμυρίζουν (ο οφθαλμός μου κατήγαγεν ύδωρ) (1:16).
- Ξέχυσε την καρδιά σου σαν νερό μπροστά στο πρόσωπο Κυρίου (2:19). (έκχεεν την καρδιάν σου ως ύδωρ προσώπου Κυρίου)
- Αφέσεις υδάτων κατάξει ο οφθαλμός μου (τα μάτια μου γίναν' πηγές αστείρευτες χωρίς σταματημό) επί το σύντριμμα της θυγατρός του λαού μου (3:48).
- Εθανάτωσαν εν λάκκω ζώην μου και επέθηκαν λίθον επ' εμοί. Υπερεχύθη ύδωρ επί την κεφαλήν μου, είπα απώσμαι (χάνομαι) (3:53-54).
- Ύδωρ ημών εν αργυρίω επίομεν (πληρώνομε το νερό που πίνομε), ξύλα ημών εν αλλαγμάτι ήλθεν επί τον τράχηλον ημών (5:4).
- Στο τέλος του δευτέρου βιβλίου των Μακκαβαίων απαντάται το πιο κάτω ωραίο κείμενο. Είναι γνωστό πως δεν είναι υγιεινό να πίνει κανείς σκέτο κρασί ή σκέτο νερό, ενώ ανακατεμένα τα δύο έχουν απολαυστική γεύση. Έτσι και ο λόγος, όταν είναι καλογραμμένος, ευχαριστεί το αυτί των αναγνωστών. Με αυτό τελειώσα (Μακκαβαίων ΙΙ 39).
- Ποτίζουν τα νερά αυτά όλα τα θηρία του αγρού και σβήνουν τη δίψα τους σ' αυτά τα άγρια γαϊδούρια.
- Αυτός είναι που ποτίζει τα βουνά με τις βροχές τ' ουρανού. Από τις βροχές, που είναι έργο δικό του χορταίνει τη γη.
- Ιδού και η θάλασσα (την οποία έκανε ο Θεός), η μεγάλη και πλατιά. Εκεί μέσα ζουν αναρίθμητα ψάρια, υδρόβια ζώα μικρά μαζί με μεγάλα. Εκεί διαπλέουν και διασχίζουν αυτήν πλοία. Εκεί ζει και το μεγάλο κήτος (φάλαινα) που συ έπλασες για να την εμπαίζει (περιφρονώντας τη δύναμη της).

Τοιχογραφία της Ιεράς Μονής Κύκκου, Κύπρος.

Φυση και Ύδωρ

Ο 103 ψαλμός είναι γεμάτος ωραιότατες εικόνες από τη φύση που δημιούργησε ο Θεός (εδάφια 3,6,10,11,13,25,26). Παραθέτουμε μερικά εδάφια τα οποία αναφέρονται στο νερό.

- Αυτός είναι που με τα νερά των νεφών στεγάζει τ' ανώτερα στρώματα τ' ουρανού. Αυτός που επιβαίνει πάνω στα σύννεφα σαν σε άρμα. Αυτός που περπατά πάνω στα πτερά των ανέμων.
- Αυτός είναι που την περιβάλλει (τη γη) με την άβυσσο των νερών, σαν με φόρεμα και πάνω στα βουνά έχουν σταθεί τα νερά (με τη μορφή χιονιού).
- Αυτός είναι που κάνει ν' αναβλύζουν πηγές στα φαράγγια και ανάμεσα απ' τα βουνά να τρέχουν τα νερά.

Παρατίθενται επίσης δύο κείμενα από τον Ησαΐα, Τμήμα του Ύμνου των Τριών Παιδων από το Δανιήλ καθώς και εδάφιο από το βιβλίο του Ιωνά.

- Τάδε λέγει Κύριος. Οι διψώντες, πορεύεσθε εφ' ύδωρ και όσοι μη έχετε αργύριον, βαδίσαντες αγοράσατε και φάγεσθε, και πίεσθε άνευ αργυρίου και τιμής οίνον και στέαρ. (Ησαΐας, κεφ. 55: 1-13)

Εξαγνιστική Ενέργεια του Ύδατος: Η εξαγνιστική ενέργεια του ύδατος παρουσιάζεται εμφαντικά στην ακολουθία του Μεγάλου Αγιασμού όπου ο διάκονος αναφωνεί:

- Υπέρ του αγιασθήναι το ύδωρ τούτο, τη δυνάμει και ενεργεία και επιφοιτήσει του Αγίου Πνεύματος, του

Κυρίου δεηθώμεν.

- Υπέρ του καταφοιτησάι τοις ὕδασι τούτοις την καθαρικήν της υπερουσίτου Τριάδος ἐνέργειαν, του Κυρίου δεηθώμεν.
- Υπέρ του γεννηθῆναι το ὕδωρ τούτο αγιασμοῦ δῶρον, αμαρτημάτων λυτήριον, εἰς ἰασιν ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ πᾶσαν ωφέλειαν ἐπιτήδειον, του Κυρίου δεηθώμεν.
- Υπέρ του γενέσθαι αὐτὸ ὕδωρ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον, του Κυρίου δεηθώμεν.
- Υπέρ του ἀναδειχθῆναι αὐτὸ ἀποτρόπαιον πάσης ἐπιβουλῆς ορατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, του Κυρίου δεηθώμεν.
- Υπέρ των ἀντλούντων καὶ ἀρυομένων εἰς αγιασμόν οἰκῶν, του Κυρίου δεηθώμεν.
- Υπέρ του γενέσθαι αὐτὸ πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων πᾶσι τοῖς ἀρυομένοις πίστει καὶ ματαλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ, του Κυρίου δεηθώμεν.
- Υπέρ του καταξιωθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι αγιασμοῦ, δια τῆς των ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τῇ ἀοράτῳ ἐπιφανείᾳ του Ἁγίου Πνεύματος, του Κυρίου δεηθώμεν.

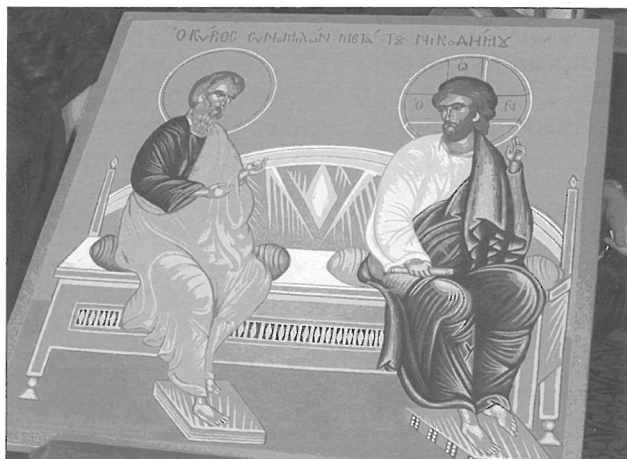

Η βάπτισις του Χριστοῦ, Τοιχογραφία της Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, Κύπρος.

Αναγεννητική Ἰδιότητα του Ὑδατος

Ο Νικόδημος βουλευτὴς του Ἰουδαϊκοῦ Συνοδρίου καὶ κρυφὸς μαθητὴς του Κυρίου τον ρωτᾷ: «Πὼς εἶναι δυνατό νὰ ἀναγεννηθεῖ πνευματικὰ ὁ

ἄνθρωπος ὅταν μάλιστα εἶναι σὲ προχωρημένη ηλικία; Ο Κύριος ἀπαντᾷ «ἐὰν μὴ τις γεννηθεῖ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν του Θεοῦ (Ἰωάννης 3:3). Γι' αὐτὸ ὁ Χριστὸς ἀποτελεῖ τὸ ὕδωρ τοῦ ζῶν, ὁ ἄρτος καὶ ἡ ἀμπέλος τῆς ζωῆς.

Χριστὸς καὶ Νικόδημος.

Στὴν Σαμαρείτιδα ἐπίσης ἀναφέρει ὅτι μόνον ὅταν αὐτὴ πάρει ἀπὸ τὸ νερὸ τοῦ θα ξεδιψᾷ. Τὸ νερὸ τοῦ ἀποτελεῖ πηγὴ ζωῆς. Γι' αὐτὸ στὴ θεῖα λειτουργίᾳ ψάλλεται ὅταν γίνεται ἡ θεῖα μετάληψις ἀπὸ τοὺς ψάλτες: « Σῶμα ζωῆς μεταλάβετε, πηγὴ ζωῆς αἰώνιου λάβετε».

Χριστὸς καὶ Σαμαρείτιδα (Ἁγία Φωτεινὴ), Τοιχογραφία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, Κύπρος.

Τὸ μυστήριον τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος καὶ ὁ Ἀγιασμός των Ὑδάτων

Αναφέρονται παρακάτω ἐδάφια παρμένα ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Ἀρχιμ. Καλλιστράτου Μ. Λυράκη με τίτλο «Τὰ Μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος καὶ Χρίσματος» (Ἀθῆνα Ἰανουάριος 2005).

Οι Πατέρες της Εκκλησίας υποστηρίζουν ότι με τη βάπτισή του Κυρίου στον Ιορδάνη από τον Πρόδρομο Ιωάννη αγιάσθηκαν τα ύδατα (Μάρκος 1:9-11).

Ο ιερός Χρυσόστομος λέγει. «Κατά το άγιο Βάπτισμα θεία τελούνται σύμβολα, τάφος και νέκρωση και ανάστασις και ζωή και όλα αυτά γίνονται μαζί. Διότι σαν σε κάποιο τάφο, μόλις βυθίζουμε στο νερό τα κεφάλια μας, ο παλαιός άνθρωπος θάπτεται και κρύπτεται ολόκληρος μιά για πάντα, έπειτα πάλι, μόλις τα ανορθώνουμε, ανέρχεται ο νέος άνθρωπος. Διότι, όπως ακριβώς είναι εύκολο σε μας να βυθίσουμε στο νερό τα κεφάλια μας και να τα ανορθώσουμε πάλι, κατά παρόμοιο τρόπο είναι εύκολο στο Θεό να θάψει τον παλαιό άνθρωπο και να ανυψώσει το νέο».

Και ο Μ. Βασίλειος γράφει: "Ο Ισραηλιτικός λαός, εάν δεν διέβαινε τη θάλασσα, δεν θα απαλλάσσόταν από την τυραννία του Φαραώ. Και συ, εάν δεν διαβείς δια του νερού του Βαπτίσματος, δεν θα απαλλαγείς από την πικρή εξουσία του διαβόλου. Δεν θα έπινε ο λαός εκείνος από την πνευματική πέτρα, εάν δεν βαπτίζονταν το τυπικό Βάπτισμα. ούτε σε σένα θα δώσει την αληθινή πόση, εάν δεν βαπτισθείς το αληθινό Βάπτισμα. Εκείνος μετά το βάπτισμα έφαγε άρτο αγγέλων (Ψαλμός 77:25). Σύ όμως πως θα φάγεις τον ζώντα άρτο (Ιωάννης 6:51), εάν δεν δεχθείς προηγουμένως το Βάπτισμα; Εισήλθε εκείνος στη γη της επαγγελίας, επειδή βαπτίσθηκε. Συ όμως πως θα επανέλθεις στον Παράδεισο, χωρίς να σφραγισθείς δια του Βαπτίσματος; Η δεν ξέρεις ότι τοποθετήθηκε φλόγινο ξίφος για να φυλάττει το δρόμο που οδηγεί στο ξύλο της ζωής (Γένεση 3:24), που είναι για μεν τους απίστευτους φοβερό και καυστικό, δι' εκείνους όμως που έχουν πιστεύσει είναι ευκολοπλησίαστο και λάμπει λαμπρά πάνω τους; Και ο Δεσπότης έκανε αυτό να περιστρέφεται. Διότι, όταν μεν δει πιστό, στρέφει τα νώτα, ώστε να αφήσει ελεύθερο το δρόμο, όταν δε δει κάποιον από τους ασφράγιστους, τον προϋπαντά με την κόψη».

Ο ιερός Αυγουστίνος ερωτά: «Τι είναι το Βάπτισμα του Χριστού; Λουτρό ύδατος καθαρού και κάποια λόγια επικλήσεως. Εάν αφαιρέσετε το νερό, Βάπτισμα δεν υπάρχει. Εάν αφαιρέσετε τα λόγια της επικλήσεως και πάλι δεν υπάρχει Βάπτισμα».

Στην εισαγωγή του βιβλίου του Ιερομονάχου Γρηγορίου Το Άγιον Βάπτισμα-Σχόλια (Ιερών Κουτλουμουσιανόν Κελλίων-Άγιος Ιωάννης Θεολόγος-Άγιον Όρος) αναφέρεται ότι υπάρχουν πολλές προτυπώσεις του βαπτίσματος στην Αγία Γραφή. Μερικά παραδείγματα αποτελούν η Δημιουργία του Κόσμου, ο Κατακλυσμός, η διάβαση του Ιορδάνου ποταμού από τον Ιησού του Ναυή, τη Θυσία του Προφήτη Ηλία, το λούσιμο του λεπρού Ναϊμάν, το λουτήρα της

Σκηνής του Μαρτυρίου και τη Διάβαση της Ερυθράς Θάλασσας.

Ύδωρ και Σπονδή

Τρεις από το «σώμα των Τριάντα Επιλέκτων κατέβηκαν μια μέρα να βρουν το Δαβίδ στο βράχο, που ήταν κοντά στο σπήλαιο Αδουλλάμ, γιατί οι Φιλισταίοι είχαν στρατοπεδεύσει στην κοιλάδα Ραφαείμ. Ο Δαβίδ ήταν τότε στο σχύρωμα, και η φρουρά των Φιλισταίων βρισκόταν στη Βηθλεέμ. Ο Δαβίδ εκδήλωσε την επιθυμία του και είπε: "Ποιος θα μου φέρει να πω νερό από το πηγάδι που είναι στην πύλη της Βηθλεέμ;"

Τότε οι Τρεις Επιλεκτοί πέρασαν μέσα από το στρατόπεδο των Φιλισταίων και έβγαλαν νερό από το πηγάδι. το πήραν και το έφεραν στο Δαβίδ. Εκείνος όμως δε θέλησε να πει και το πρόσφερε σπονδή στο Θεό, λέγοντας: Φύλαξε με, Θεέ μου, να μην πω αυτό το νερό! Θα ήταν σαν να έπινα το αίμα αυτών των αντρών, που πήγαν με κίνδυνο της ζωής τους να μου το φέρουν». Έτσι, αρνήθηκε να το πει. Αυτά έκαναν οι Τρεις Επιλεκτοί. (Χρονικά Α' 11:17-18)

Πένθος και αποχή από το Ύδωρ.

Ο Έσδρας δεν έφαγε ούτε ύδωρ έπιεν γιατί πενθούσε για τις αμαρτίες του λαού. (Έσδρας Α' 9:2, Έσδρας Β' 10:6).

Φυλακισμένοι-Γη και Ύδωρ

Οι φυλακισμένοι μαθαίνουμε από την Παλαιά Διαθήκη ότι ελάμβαναν λίγο ψωμί και νερό. Ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ καλεί τον Ολοφέρνη και τον επιτάσσει να εκστρατεύσει εναντίον των χωρών που δεν υποτάχθηκαν σε αυτόν και να τους, ειδοποιήσει να ετοιμάσουν τις προσφορές τους σε γη και ύδωρ (Ιουδίθ 2,5-7). Ο Ξέρξης ζητά γη και ύδωρ από την Ελλάδα προκειμένου να μην προχωρήσει στην κατάκτησή της. Οι κατακτητές της Ελλάδας στους φυλακισμένους έδιναν ψωμί και ύδωρ.

Ιωνάς και Ανάσταση του Κυρίου

Η παραμονή του Ιωνά στο θαλάσσιο κήτος συμβολίζει την Ανάσταση του Κυρίου. Τρεις ημέρες έμεινε στο θαλάσσιο κήτος ο Ιωνάς όπως ο Κύριος στον τάφο.

Συμπεράσματα

Το νερό αποτελεί ένα από τις ουσίες που διατηρεί τον άνθρωπο στην ζωή. Έχει θεραπευτικές ιδιότητες (υδατοθεραπεία), αποτελεί έξοχο διαλύτη ενώσεων (π.χ. οξέα, βάσεις και άλατα) και αποτελεί το κύριο συστατικό όχι μόνο του πλανήτη μας αλλά και όλων των έμβιων όντων. Θεωρήθηκε από το Θαλή το Μιλήσιο ως δημιουργός αρχή του κόσμου. Στην Ορθό-

**Ιωάννης και το θαλάσσιο κήτος.
Τοιχογραφία της Ιεράς Μονής Κύκκου, Κύπρος.**

δοξη Πίστη μας αποτελεί στοιχείο με πολλούς συμβολισμούς. Βιώνουμε τη συμβολική του σημασία στην Βάπτισμα, την πόση του στον Εκκλησιασμό μετά την Θεία Κοινωνία ιδιαίτερα στα Μοναστήρια και στην λήψη του μετά των Αγιασμό των Υδάτων κατά τα Θεοφάνεια. Σήμερα με την επέμβαση του ανθρώπου στην Φύση το νερό γίνεται ακόμη πολυτιμότερο. Οι συνέπειες της ανομβρίας γίνονται αισθητές και τα εδάφια του Ιερεμία και Ησαΐα γίνονται επίκαιρα.

«Οι ευγενείς της στέλνουν τους υπηρέτες για νερό. Εκείνοι έρχονται στις δεξαμενές, αλλά νερό δε βρίσκουν. επιστρέφουν με τα δοχεία τους αδειανά, το κεφάλι σκεπασμένο, απογοητευμένοι κι αποθαρρημένοι. Η γη έχει σκάσει από την έλλειψη βροχής, οι γεωργοί απελπισμένοι έχουν σκεπάσει κι αυτοί πένθιμα το κεφάλι τους. Ακόμα και το ελάφι γεννάει στο χωράφι και αφήνει το μικρό του εκεί, γιατί χορτάρι δεν υπάρχει. Τ' άγρια γαϊδούρια στέκονται στα ψηλώματα και τον αέρα οσμίζονται σαν τα τσακάλια. τα μάτια τους κουράζονται να ψάχνουν για χορτάρι, γιατί δε βρίσκουν πουθενά (Ιερεμίας 14:1-6)».

Η στάθμη των λιμνών χαμηλώνει, ο ποταμός στερεύει και ξεραίνεται. Το νερό στα κανάλια αναδίδει οσμή σαπίλας, οι παραπόταμοι του Νείλου αδειάζουν και στεγνώνουν. Μαραίνονται τα σπαρτά

και τα καλάμια και τα υδρόβια φυτά στις εκβολές του Νείλου. Όλη η καλλιεργημένη γη ολόγυρα ξεραίνεται, γίνεται σκόνη. ο άνεμος την παίρνει κι αφανίζεται. Στενάζουν οι ψαράδες και θρηνούν όσοι ρίχνουν αγκίστρι στο ποτάμι. Όσοι απλώνουν δίχτυα στα νερά απελπίζονται. (Ησαΐας 19:5-8)

Πολλοί πιστεύουν ότι η έλλειψη νερού μπορεί να γίνει η αιτία για τον Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο και δεν έχουν άδικο. Στην Κύπρο ιδιαίτερα, κατανοούμε την σημασία του αφού το νησί μας από πολλά χρόνια ταλανίζεται από ανομβρία.

Ας προσευχόμεθα λοιπόν ο άνθρωπος να προσεγγίσει περισσότερο τη φύση και να κατανοήσει ότι αυτή χρειάζεται καλή διαχείριση προς το δικό του συμφέρον. Τα στοιχεία και οι ενώσεις που υπάρχουν στην φύση εξυπηρετούν τον άνθρωπο και αποτελούν σύμβολα έκφρασης ευγνωμότης στον Θεό.

Ας αποφύγουμε τον στεναγμό της και ας κατανοήσουμε το σήμα κινδύνου που μας εκπέμπει καθημερινά λόγω της αλόγιστης συμπεριφοράς μας.

Τοιχογραφία της Ιεράς Μονής Κύκκου, Κύπρος.